

Hallituksen esitys Eduskunnalle Suomen ja Länsi-Euroopan unionin välisen turvallisuussopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Brysselissä 22 päivänä huhtikuuta 1997 allekirjoitetun Suomen ja Länsi-Euroopan unionin (WEU=Western European Union) välisen turvallisuussopimuksen.

Sopimus koskee sopimuspuolten toisilleen luovuttamien tietojen ja materiaalin suojaamista. Kyseessä on tietoturvallisuutta koskeva WEU:n standardisopimus, jossa sopimuspuolet sitoutuvat suojelemaan ja turvaamaan toisiltaan saamansa tiedot ja materiaalin sekä säilyttämään asiakirjan antajan, luovuttajan tai laatijan asettamat salaisuusastemerkinnät. Sopimuksen tarkoituksena on mahdollistaa Suomen yhteistyö WEU:n kanssa sen tark-

kailijajäsenenä, mikä edellyttää myös erilaisilla salaisuusastemerkinnöillä varustettujen tietojen vaihtoa.

Sopimus tulee voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen kuukauden jälkeen, kun molemmat sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen kirjallisesti ja diplomaattiteitse, että valtionsisäiset vaatimukset sopimuksen voimaantulemiselle ovat täyttyneet.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
YLEISPERUSTELUT	3
1. Nykytila	3
1.1. Suomen tarkkailija-asema Länsi-Euroopan unionissa	3
1.2. Suomen lainsäädäntö	3
2. Asian valmistelu	4
3. Esityksen vaikutukset	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	5
1. Sopimus ja lakiehdotus	5
1.1. Sopimuksen sisältö	5
1.2. Voimaansaattamislaki	6
2. Voimaantulo	6
3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	6
LAKIEHDOTUS	8
SOPIMUSTEKSTIT	9

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Suomen tarkkailija-asema WEU:ssa

Suomen liittyminen Euroopan unioniin (Sopimus Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan välillä Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisestä Euroopan unioniin, SopS 102—103/1994) edellytti Suomen suhteiden määrittelyä myös WEU:hun nähden, joka on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen J.4 artiklan mukaan Euroopan unionin kehityksen erottamaton osa ja jonka tehtävänä on valmistella ja toteuttaa Euroopan unionin ne päätökset ja toimet, joilla on merkitystä puolustuksen alalla. Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen liitettyssä WEU:n jäsenvaltioiden hyväksymässä julistuksessa numero 30/II Euroopan unionin kaikki jäsenmaat kutsuttiin WEU:n jäseniksi tai halutessaan tarkkailijoiksi.

Käsitellessään Suomen liittymistä Euroopan unioniin eduskunta hyväksyi 31 päivänä lokakuuta 1994 ulkoasiainvaliokunnan mietinnön, jonka mukaan olisi Suomen etujen mukaista hakea tarkkailija-asemaa WEU:ssa. Tarkkailija-aseman hakemisesta annettiin 17 päivänä tammikuuta 1995 pääministerin ilmoitus eduskunnalle. Eduskunnan täysistunnossa käydyssä keskustelussa Suomen tarkkailija-asemaa WEU:ssa tuettiin laajasti. Tasavallan presidentti päätti tarkkailijajäsenyyden hakemisesta ja Suomen tarkkailijajäsenyys WEU:ssa alkoi 3 päivänä helmikuuta 1995.

WEU:n tarkkailija-asemaa koskeva järjestely on samankaltainen poliittisluonteinen järjestely kuin NATO:n rauhankumppanuusohjelmaan (PfP) liittyminen 9 päivänä toukokuuta 1994. Järjestelystä ei aiheudu välittömiä oikeudellisesti sitovia velvoitteita. Tarkkailija-asema tukee Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa varmistamalla tiedon saannin muun muassa WEU:n sisäisistä, Euroopan unionin ja WEU:n välisistä sekä WEU:n ja kolmansien tahojen välisistä keskusteluista sekä mahdollistaa aktiivisen osallistumisen Euroopan kriisinhallintayhteistyöhön.

WEU:n ministerineuvoston 19 päivänä

kesäkuuta 1992 antaman Petersbergin julistuksen mukaisesti tarkkailijalla on oikeus osallistua WEU:n neuvoston kokouksiin, ja tarkkailija voidaan kutsua WEU:n työryhmiin kokouksiin. Tarkkailijalla on oikeus saada WEU:ssa jaettavaa asiakirja- ja muutakin materiaalia. Tehokas yhteistyö edellyttää erilaisilla salaisuusastemerkinnoilla varustettujen tietojen ja materiaalin vaihtoa. Muun kuin avoimen asiakirjamateriaalin ja tietojen saaminen edellyttää, että tarkkailijat sitoutuvat noudattamaan asiakirjojen ja muussa muodossa olevien tietojen käsittelyssä WEU:n tietoturvasääntöjä.

Tietoturvasääntöä koskevan standardisopimuksen WEU:n kanssa ovat tähän mennessä tehneet useat tarkkailijat ja liittännäisjäsenet, muun muassa Itävältä, Ruotsi, Bulgaria, Liettua, Romania ja Puola.

Suomi on 26 päivänä kesäkuuta 1996 allekirjoittanut WEU:lta saatavien tietojen turvaamiseksi yleisluonteisen sitoumuksen, jossa Suomi ilmoitti olevansa tietoinen WEU:n tietoturvasääntöistä. Sitoumuksessa Suomi ilmoitti lisäksi aikomuksensa ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin WEU:lta saatujen tietojen suojaamiseksi ja sitoutui myöhemmin tekemään WEU:n kanssa tietojen turvaamisen turvallisuussopimuksen.

WEU:n turvallisuuskomitea hyväksyi tietojen turvaamisen turvallisuussopimuksen Suomen kanssa toukokuussa 1996. Suomen puolelta sopimuksen katsottiin edellyttävän eduskunnan myötävaikutusta ja siksi Suomi ehdotti muutosta sopimuksen voimaantuloa määrääkseen. Näin muutetun sopimuksen WEU hyväksyi omasta puolestaan hiljaisuusmenettelyllä 26 päivänä helmikuuta 1997.

Suomen puolelta sopimus on allekirjoitettu 22 päivänä huhtikuuta 1997.

1.2. Suomen lainsäädäntö

WEU:n luokittelman aineiston käsittely ja käyttö sekä arkistointi olisi sopimuksen mukaan tarkoin säänneltyä. Yleisten asiakirjojen julkisuudesta annetun lain (83/1951) mukaan viranomaisilla ei ole mahdollisuutta määrätä, miten sen julkista asiakirjaa käytetään. Viranomaisten asiakirjojen julkisuutta koskevan lainsäädännön mukaan sopimuksen

tarkoittamissa asioissa asiakirjan käyttöä voidaan säännellä vain säätämällä itse asiakirja salassa pidettäväksi.

Yleisten asiakirjojen julkisuudesta annetun lain nojalla annetun niin sanotun salassapitoasetuksen 1 §:n 1 momentissa (1558/1994) säädetään salassa pidettäväksi tietyt asiakirjat. Näidenkään säännösten mukaan salassapitovelvollisuus ei ole ehdotonta. Useissa tapauksissa tiedon antaminen asiakirjasta on kiellettyä vain, mikäli siitä aiheutuisi säännöksessä määritelty seuraus.

Vuonna 1995 voimaan tulleen hallitusmuodon perusoikeussäännöksiä koskevan muutoksen mukaan oikeus saada tietoja viranomaisten asiakirjoista on perusoikeus. Hallitusmuodon 10 §:n 2 momentin (969/1995) mukaan viranomaisen asiakirjan julkisuutta voidaan rajoittaa vain välttämättömistä syistä. Rajoitusten tulee perustua lakiin.

2. Asian valmistelu

Ennen Suomen ja WEU:n välisen turvallisuussopimuksen allekirjoittamista selvitettiin ulkoasiainministeriön, kauppaja teollisuusministeriön, oikeusministeriön, puolustusministeriön, pääesikunnan ja suojelupoliisin yhteisessä työryhmässä sopimuksen allekirjoittamisen edellytykset sekä kartoitettiin sopimuksen tulevasta soveltamisesta aiheutuvia tehtäviä.

Ulkoasiainministeriö antoi asian valmistelusta tietoja eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle ennen allekirjoitusvaltuuksien hakemista valtiopäiväjärjestyksen 48 §:n 2 momentin (1551/1994) nojalla. Eduskunnan ulkoasiainvaliokunta käsitteli asiaa 9 ja 11 päivänä

huhtikuuta 1997 ja ilmoitti, ettei sillä ole huomauttamista asian johdosta.

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä ulkoasiainministeriössä. Esitysehdotuksesta on pyydetty lausuntoja kauppaja teollisuusministeriöltä, oikeusministeriöltä, puolustusministeriöltä, pääesikunnalta ja suojelupoliisilta, joilla ei ole ollut huomauttamista hallituksen esityksen antamiseksi eduskunnalle Suomen ja WEU:n välisen turvallisuussopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

WEU:n kanssa tehtävä tietoturvallisuussopimus ja siihen liittyvät turvallisuusmääräykset edellyttävät Suomen puolelta kansallisen turvallisuusviranomaisen ja määrättyjen turvallisuusviranomaisten nimeämistä. Kansallinen turvallisuusviranomainen ja määrätty turvallisuusviranomaiset joutuvat luomaan turvallisuussopimuksen ja siihen liittyvien turvallisuusmääräysten edellyttämät yhteydet ja tekniset valmiudet tietoturvallisuuden takaamiseksi, mikä edellyttää näiden viranomaisten toimintojen yhteensovittamista tietoturvallisuuskysymyksissä.

Kansallisena turvallisuusviranomaisena Suomessa toimii ulkoasiainministeriö ja määrättyinä turvallisuusviranomaisina puolustusministeriö, sisäasiainministeriö sekä kauppaja teollisuusministeriö.

Lisäksi turvallisuussopimuksen 5 artiklan 4 kohta edellyttää Suomen ja WEU:n välisten yhteyksien ja teknisten valmiuksien luomista sopimuksen toimeenpanemiseksi.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimus ja lakiehdotus

1.1. Sopimuksen sisältö

1 artikla. Sopimuksen 1 artiklan 1 kohta sisältää määräyksen sopimuspuolten velvollisuudesta suojella ja turvata toistensa antamaa tai tuottamaa tai sopimuksen perusteella tuotettavaa salassapidettävää tietoa ja materiaalia. Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolten on säilytettävä toisen osapuolen määräämä salaisuusasteluokitus sekä suojeltava sellaista tietoa ja materiaalia asianmukaisesti.

Suomessa yleisten asiakirjojen turvaluokitus perustuu valtioneuvoston eräiden salaisen asiakirjojen käsittelystä valtionhallinnossa antamaan päätökseen (1043/140/75 VK). Päätöksen mukaan salassa pidettävät asiakirjat jaetaan kahteen eri salaisuusluokkaan. Koska päätös ei perustu julkisuuslainsäädännön nimenomaiseen valtuutukseen, siitä poikkeavankaan luokituksen käytölle ei ole estettä.

Artiklan 3 kohdan mukaan tiedon ja materiaalin käyttö muuhun kuin luovuttajan määräämään tarkoitukseen tai tarkoitukseen, johon tieto on vaihdettu, on kielletty. Sopimuspuolet eivät 4 kohdan mukaan saa antaa tietoja eteenpäin kolmannelle osapuolelle ilman tietojen luovuttajan suostumusta.

Suomen julkisuuslainsäädännön (laki yleisten asiakirjain julkisuudesta, 83/1951, 4 luku) mukaan tulevat myös salaisuusastemerkinnällä varustetut asiakirjat tietyn määräajan kuluttua julkisiksi. WEU:n turvallisuussopimuksen määräyksiin ei kuitenkaan sisälly tällaista mahdollisuutta. WEU:n salaisuusastemerkinnällä varustetut asiakirjat ovat lähtökohtaisesti aina salassa pidettäviä.

2 artikla. Sopimuksen 2 artiklan mukaan Suomi sitoutuu nimeämään sopimuksen tarkoituksia varten kansallisen turvallisuusviranomaisen. Sopimusta edeltävän sitoumuksen perusteella kansallisena turvallisuusviranomaisena on toiminut ulkoasiainministeriön hallinnollinen alivaltiosihteeri.

Artiklassa 2 tarkoitettua kansallisen turvallisuusviranomaisen ja WEU:n turvallisuusmääräyksissä tarkoitettua määrättyä turvallisuusviranomaisia on Suomi ilmoittanut WEU:lle sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Kansalliseksi turvallisuusviranomaiseksi Suomi nimesi ulkoasiainminis-

terin. Määrätyiksi turvallisuusviranomaisiksi nimettiin yhteistyössä asianomaisten ministeriöiden kanssa puolustusministeriö, sisäasiainministeriö sekä kauppa- ja teollisuusministeriö, jotka vastaavat omien toimialojensa tietoturvallisuudesta allekirjoitetun turvallisuussopimuksen ja WEU:n tietoturvallisuusmääräysten edellyttämällä tavalla.

Artiklan 2 mukaan Suomi sitoutuu lisäksi ryhtymään muihinkin järjestelyihin WEU:n yksityiskohtaisten tietoturvallisuusmääräysten noudattamiseksi. WEU:n turvallisuusmääräykset sisältävät yksityiskohtaisia määräyksiä turvallisuussopimuksen velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi. Teknisluonteisissa turvallisuusmääräyksissä yksilöidään sopimuksessa sovitun periaatteiden toteuttaminen käytännön tasolla.

3 artikla. Sopimuksen 3 artikla sisältää veloitteen tarkastaa WEU:n salassapidettäviä tietoja käsittelevien henkilöiden luotettavuus. Näille henkilöille on myös ilmoitettava asiakirjojen käsittelyyn liittyvistä veloitteista. Turvatarkastusmenettely tulee luoda sen selvittämiseksi, voidaanko jollekin henkilölle myöntää pääsy salaisuusastemerkinnällä varustettuun tietoon ilman, että tästä aiheutuisi WEU:n tietoturvallisuusmääräysten mukainen turvallisuusriski.

Määräys ei edellytä suuria muutoksia nykyiseen käytäntöön verrattuna. Suomessa toimivaltasäännökset luotettavuuslausuntojen pyytämiseksi sisältyvät poliisin hallinnosta annetun asetuksen 8 §:ään (158/1996), poliisin henkilörekistereistä annetun lain 23 §:ään (509/1995) sekä poliisin henkilörekistereistä annetun asetuksen 9 §:ään (1116/1995) sekä lakiin poliisin tehtävien suorittamisesta puolustusvoimissa (1251/1995).

Todettakoon luotettavuuslausuntoja annettavan vain suomalaisille viranomaisille.

4 artikla. Sopimuksen 4 artiklassa määrätään molemminpuolisesta avusta molempia kiinnostavissa turvakysymyksissä.

5 artikla. Sopimuksen 5 artiklan mukaan WEU:n neuvoston ja Suomen hallituksen tulee huolehtia siitä, että WEU ja Suomi noudattavat sopimuksen määräyksiä. WEU:n pääsihteeri on WEU:n neuvoston puolesta ja Suomen kansallinen turvallisuusviranomaisen Suomen hallituksen puolesta vastuussa sopimuksen perusteella vaihdetun salaisuusastemerkinnällä varustetun tiedon ja materiaalin turvallisuusjärjestelyistä.

Artiklan 4 kohdan mukaan sopimuspuolten tulee sopia turvallisuusstandardeista, joita molemmat sopimuspuolet sitoutuvat noudattamaan. Suomen ja WEU:n tulee laatia vastavuoroisia järjestelyjä vaihdettavien salassa pidettävien tietojen turvatasojen määrittelemiseksi sekä Suomen ja WEU:n välisten yhteyksien määrittelemiseksi.

WEU:ssa ja Suomessa käytettävät salaisuusasteluokitukset edellyttävät yhteensovitamista. Turvallisuussopimukseen liittyikin myöhemmin erikseen tehtävä suomalaisia ja WEU-asiakirjoja koskeva turvallisuusluokistusten vastaavuusjärjestely.

Sopimuksen 5 artiklan nojalla WEU:n turvallisuustoimisto voi suorittaa ajoittain WEU:n salaisuusasteella merkittyjen Suomelle annettujen tietojen ja materiaalin suojelutoimenpiteiden tehokkuuden arvioinnin. Arviointiin sisältyy mahdollisuus WEU:n salaisuusasteella merkittyjen asiakirjojen suojaamisen tarkastukseen WEU:n turvatoimiston ja Suomen kansallisen turvallisuusviranomaisen toimesta.

6 artikla. Sopimuksen 6 artiklassa todetaan, ettei sopimus ole esteenä kahdenvälisen samaa tarkoitusta varten tehtävien sopimusten tekemiselle. Sopimus ei myöskään vaikuta jo olemassaoleviin sopimuksiin.

7 artikla. Sopimus tulee sen 7 artiklan mukaan voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen kuukauden jälkeen, kun molemmat sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen kirjallisesti ja diplomaattiteitse, että valtionsisäiset vaatimukset sopimuksen voimaantulolle on täytetty.

8 artikla. Sopimuksen 8 artikla sisältää määräyksen sopimuksen irtisanomisesta. Kumpi tahansa sopimuspuolista voi irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla siitä toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti. Irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisilmoituksen vastaanottamisesta. Irtisanominen ei kuitenkaan vaikuta sellaisiin velvoitteisiin, joista on jo sovittu sopimuksen määräysten nojalla.

1.2. Voimaansaattamislaki

1 §. Sopimuksen voimaansaattaminen. Pykälä sisältää tavanomaisen valtiosopimuksen voimaansaattamissäännöksen.

2 §. Salassapidettävien tietojen luovutus. Pykälä sisältää salassapidettävien tietojen ja tietoaineistojen luovuttamista puolin ja toisin koskevat edellytykset.

1 momentin mukaan sopimuspuolten välisessä yhteistyössä salaisuusastemerkinnoin varustetut laaditut ja annetut asiakirjat ja muu tietoaineisto ovat salassa pidettäviä. Suomen viranomaiselle annettuja asiakirjoja ja tietoja saa käyttää ja luovuttaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten ne on annettu, jollei asiakirjan laatija ole antanut muuhun suostumustaan.

2 momentin mukaan on taas Suomen viranomaisilla oikeus antaa sopimuksessa tarkoitettua toimintaa varten asiakirjoja ja tietoja sen estämättä, mitä asiakirjojen ja tietojen salassapidosta on Suomen lainsäädännössä säädetty tai lain nojalla määrätty.

3 §. Voimaantulo. Pykälän mukaan sopimus tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

2. Voimaantulo

Suomen ja WEU:n välinen turvallisuussopimus tulee sopimuksen 7 artiklan mukaan voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen kuukauden jälkeen, kun molemmat sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen kirjallisesti ja diplomaattiteitse, että valtionsisäiset vaatimukset sopimuksen voimaantulolle on täytetty.

3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Hallitusmuodon 10 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen asiakirjan julkisuutta voidaan rajoittaa vain välttämättömistä syistä. Rajoitusten on perustuttava lakiin. Suomen ja WEU:n välinen turvallisuussopimus sisältää poikkeuksen Suomen julkisuuslainsäädännöstä.

Suomen ja WEU:n välisen turvallisuussopimuksen 5 artiklan 5 kappaleen mukaan WEU:n turvallisuustoimistolla on oikeus suorittaa säännöllisin väliajoin suojelutoimenpiteiden tehokkuuden arviointi Suomeen välitettyjen WEU:n salassapidettävien tietojen osalta. Arviointiin sisältyy mahdollisuus, että WEU:n turvatoimisto tarkastaa WEU:n salaisuusasteella merkittyjen asiakirjojen suojaamisen. Tämä edellyttää kuitenkin Suomen turvallisuusviranomaisen läsnäoloa ja myötävaikutusta. Arvioinnin suorittaminen ei sisällä sellaista itsenäistä päätäntävaltaa, jolla olisi Suomea sitovaa vaikutusta. Kyseessä ei ole sellainen ulkomaisen suorittama valvontatoimi Suomen alueella, joka sisältäisi pe-

rustuslain kanssa ristiriidassa olevaa julkisen vallan käyttöä. Määräyksen katsotaan kuitenkin kuuluvan lainsäädännön alaan, koska sillä tavoin annetaan Suomen viranomaisille tarvittavat oikeusperusteet riittävän korkealla eli lain tasolla myötävaikuttaa WEU:n turvallisuusviranomaisen suorittamaan tarkastukseen.

Lisäksi turvallisuussopimuksen perusteella WEU:n salaisuusastemerkinnällä varustetut asiakirjat tulee säilyttää asiakirjoja haltuunsa saavissa suomalaisissa viranomaisissa tätä varten perustettavissa arkistoissa. Edellä mainituin tavoin merkityt asiakirjat säilyvät WEU:n omaisuutena eikä niitä saa luovuttaa kolmannelle osapuolelle ilman WEU:n tai

asiakirjan laatijan suostumusta. Järjestely merkitsee poikkeusta Suomen arkistolain (831/1994) säädöksistä.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Suomen ja Länsi-Euroopan unionin välillä Brysselissä 22 päivänä huhtikuuta 1997 tehdyn turvallisuussopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Suomen ja Länsi-Euroopan unionin välisen turvallisuussopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Brysselissä 22 päivänä huhtikuuta 1997 tehdyn Suomen ja Länsi-Euroopan unionin välisen turvallisuussopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Sopimuksessa tarkoitettua yhteistyötä varten laaditut ja annetut asiakirjat ja tietoaineistot, joihin sopimusjärjestelyjen edellyttämällä tavalla on tehty salaisuusastetta kuvaavat merkinnät, on pidettävä salassa. Suomen viranomaiselle annettuja asiakirjoja ja

tietoja saa käyttää ja luovuttaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten ne on annettu, jollei asiakirjan tai tietoaineiston laatija ole antanut muuhun suostumustaan.

Suomen viranomaisilla on oikeus antaa sopimuksessa tarkoitettua toimintaa varten asiakirjoja ja tietoja sen estämättä, mitä asiakirjojen ja tietojen salassapidosta on Suomen lainsäädännössä säädetty tai lain nojalla määrätty.

3 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ulkoasiainministeri *Tarja Halonen*

(Suomennos)

**TURVALLISUUSSOPIMUS SUOMEN
JA LÄNSI-EUROOPAN UNIONIN
VÄLILLÄ**

**SECURITY AGREEMENT BETWEEN
FINLAND AND WESTERN
EUROPEAN UNION**

Suomi ja Länsi-Euroopan unioni (WEU), jäljempänä sopimuspuolet, jotka

ottavat huomioon Bonnissa 19 päivänä kesäkuuta 1992 pidettyyn WEU:n ministerineuvoston ja Keski-Euroopan valtioiden väliseen ylimääräiseen kokoukseen perustuvan julistuksen,

ottavat huomioon Kirchbergin julistuksen, jonka WEU:n ministerineuvosto antoi 9 päivänä toukokuuta 1994,

ottavat huomioon WEU:n ministerineuvoston Noordwijkissa 14 päivänä marraskuuta 1994 tekemät päätökset,

ottavat huomioon, että tehokas yhteistyö vaatii sopimuspuolten välistä salassapidettävien tietojen ja materiaalin vaihtamista,

ovat sopineet neuvotteluista niiden suhteiden ja yhteistyön puitteissa, jotka on määriteltä WEU:n ministerineuvoston 19 päivänä kesäkuuta 1992 antamassa humanitaarisia tehtäviä, rauhanturvaamista ja kriisinhallintaa koskevassa Petersbergin julistuksessa,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Sopimuspuolet

1. suojelevat ja turvaavat kumman tahansa sopimuspuolen antamaa ja tämän sopimuksen perusteella luovutettua tai tuotettua salassapidettävää tietoa ja materiaalia,

2. säilyttävät toisen sopimuspuolen määräämän salaisuusasteluokituksen, joka koskee sen luovuttamaa tietoa ja materiaalia, sekä suojelevat sellaista tietoa ja materiaalia asianmukaisesti,

3. eivät käytä sellaista tietoa ja materiaalia muuhun kuin luovuttajan määräämään tarkoitukseen tai tarkoitukseen, jota varten tietoa on vaihdettu,

4. eivät paljasta sellaista tietoa ja materiaalia kolmannelle ilman luovuttajan suostumusta.

Finland and Western European Union (WEU), hereinafter referred to as "The Parties"

considering the Declaration following the Extraordinary Meeting of the WEU Council of Ministers with States of Central Europe in Bonn on 19 June 1992,

considering the Kirchberg Declaration by the WEU Council of Ministers on 9 May 1994,

considering the decisions taken by the WEU Council of Ministers at Noordwijk on 14 November 1994,

considering that effective cooperation entails the exchange between the Parties of classified information and material,

having agreed to consultation within the framework of relations and cooperation set out in the Petersberg Declaration by the WEU Council of Ministers on 19 June 1992 for humanitarian-type missions, peacekeeping missions and crisis management operations,

have agreed as follows:

Article 1

The Parties shall:

1. protect and safeguard the classified information and material provided by either Party or that may be provided or produced under this Agreement,

2. maintain the security classification established by the other Party with respect to information and material originating from that Party and safeguard such information and material accordingly,

3. not use such information and material for purposes other than those established by the originator and those for which the information is exchanged,

4. not disclose such information and material to third parties without the consent of the originating authority.

2 artikla

Tämän sopimuksen 1 artiklan mukaisesti Suomen on määrättävä kansallinen turvallisuusviranomainen ja turvallisuusorganisaatio ja laadittava ohjelmia, jotka perustuvat WEU:n turvallisuusmääräysten peruseriaateisiin ja minimistandardeihin, joita on täytäntönpantava sopimuspuolten turvallisuusjärjestelmissä yhteisen suojelustandardin soveltamisen varmistamiseksi. Lisäksi Suomi on valmis soveltamaan WEU:n turvallisuusmääräyksiä WEU:n salassapidettävien tietojen suojelemiseksi.

3 artikla

1. Sopimuspuolten on varmistettava, että kaikki heidän määräysvaltaansa kuuluvat henkilöt, joiden on käsiteltävä tai jotka voivat käsitellä virantoimituksessa tämän sopimuksen perusteella vaihdettua salassapiddettäviä tietoa ja materiaalia, on tutkittu, että heille on tehty asianmukainen turvatarkastus ja että heille on tarkoin ilmoitettu heidän turvavastuistaan, ennen kuin heille myönnetään pääsy sellaisiin tietoihin ja materiaaliin.

2. Turvatarkastusten tarkoituksena on selvittää, voidaanko jollekin henkilölle myöntää pääsy salassapiddettäviin tietoihin, ottaen huomioon hänen uskollisuutensa ja luotettavuutensa, ilman että se aiheuttaa WEU:n turvallisuusmääräyksissä tarkoitettua turvallisuusriskin.

4 artikla

Sopimuspuolten on avustettava toisiaan heidän yhteisiin etuihinsa liittyvissä turvallisuusasioissa.

5 artikla

1. Suomen hallituksen ja WEU:n neuvoston on varmistettava, että Suomi ja WEU noudattavat tämän sopimuksen määräyksiä.

2. WEU:n pääsihteeri on neuvoston valvonnassa ja sen puolesta vastuussa tämän sopimuksen perusteella vaihdettavien salassapiddettävien tietojen ja materiaalin suojaamiseksi tarkoitetuista turvallisuusjärjestelystä.

3. Suomen kansallinen turvallisuusviranomainen on Suomen hallituksen puolesta vastuussa tämän sopimuksen perusteella

Article 2

Pursuant to Article 1 of this Agreement, Finland shall designate a national security authority and a security organization and establish programmes, founded on the basic principles and minimum standards of security as defined in the WEU Security Regulations, which shall be implemented in the security systems of the Parties to ensure that a common standard of protection is applied. Moreover, Finland is prepared to apply the WEU Security Regulations for the protection of WEU classified information.

Article 3

1. The Parties shall ensure that all persons under their authority who, in the conduct of their official duties, require or may have access to classified information or material exchanged under this Agreement have been investigated, appropriately security-cleared and thoroughly briefed on their security responsibilities before they are granted access to such information and material.

2. The security clearance procedures shall be designed to determine whether an individual can, taking into account his or her loyalty and trustworthiness, have access to classified information without this constituting a security risk, as defined in the WEU Security Regulations.

Article 4

The Parties shall provide mutual assistance with regard to security matters of common interest.

Article 5

1. The Government of Finland and the WEU Council shall ensure that the relevant provisions of this Agreement are applied by Finland and by WEU.

2. Under the direction and on behalf of the WEU Council the Secretary-General is responsible for security arrangements for the protection of classified information and material exchanged under this Agreement.

3. On behalf of the Government of Finland, the National Security Authority of Finland is responsible for security arrangements

vaihdeettävien salassapidettävien tietojen ja materiaalin suojaamiseksi tarkoitetuista turvallisuusjärjestelyistä.

4. Suomen ja WEU:n välillä on laadittava vastavuoroisia järjestelyjä

- vaihdettävien salassapidettävien tietojen suojelemista koskevien, molempien osapuolten soveltamien WEU:n turvallisuusperiaatteiden mukaisesti luotujen turvatasojen määrittämiseksi, sekä

- Suomen ja WEU:n välisten yhteyksien määrittämiseksi.

5. WEU:n turvallisuustoimistolla on oikeus suorittaa säännöllisin väliajoin suojelutoimenpiteiden tehokkuuden arviointi Suomeen välitettyjen WEU:n salassapidettävien tietojen osalta.

6 artikla

Tämä sopimus ei millään tavoin estä sopimuspuolia tekemästä kahdenvälisiä sopimuksia muiden valtioiden tai järjestöjen kanssa samaa tarkoitusta varten. Tämä sopimus ei vaikuta aikaisemmin tehtyihin kahdenvälisiin sopimuksiin.

7 artikla

1. Sopimuspuolet ilmaisevat tahtonsa tulla tämän sopimuksen sitomiksi Suomen hallituksen ja WEU:n neuvoston asianmukaisesti valtuuttamien edustajien allekirjoituksella.

2. Tämä sopimus tulee voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen kuukauden jälkeen, kun molemmat osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen kirjallisesti ja diplomaattiteitse, että niiden sisäiset vaatimukset sopimuksen voimaantulemiselle ovat täyttyneet.

8 artikla

Kumpi tahansa sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti. Irtisanominen tulee voimaan 6 kuukauden kuluttua siitä, kun toinen sopimuspuoli on vastaanottanut ilmoituksen, vaikuttamatta kuitenkaan sellaisiin velvoitteisiin, joista on jo sovittu tämän sopimuksen määräysten nojalla.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, Suomen hallituksen ja WEU:n neuvoston asian-

for the protection of classified information and material exchanged under this Agreement.

4. Reciprocal arrangements shall be worked out between Finland and WEU to define:

- the security standards applied by the Parties for the protection, in conformity with the WEU classification levels established in accordance with WEU criteria, of the classified information to be exchanged;

- and the liaison between Finland and WEU.

5. The WEU Security Bureau is authorized to carry out a periodic assessment of the effectiveness of the measures for the protection of the WEU classified information released to Finland.

Article 6

This Agreement shall in no way prevent the Parties from entering into bilateral agreements with other States or organizations for the same purpose. Existing bilateral agreements shall remain unaffected.

Article 7

1. The Parties shall express their consent to being bound by this Agreement by signature by an authority duly mandated by the Government of Finland and the WEU Council.

2. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month after the month during which both Parties have informed each other in written form and through diplomatic channels that the internal requirements for the entering into force of this Agreement have been fulfilled.

Article 8

This Agreement may be denounced by any Party on giving the other Party written notice thereof. The notice shall take effect six months after its receipt by the other Party, but shall not affect obligations already contracted under the provisions of this Agreement.

In witness whereof, the undersigned, duly authorized thereto by the Government of

mukaisesti siihen valtuuttamina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Brysselissä, kahdentenkymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta 1997, kahdena englannin- ja ranskankielisenä kappaleena, jotka molemmat ovat yhtä todistusvoimaisia. Sopimustekstit talletetaan molempien sopimuspuolten huostaan.

Finland and by the WEU Council respectively, have signed this Agreement.

Done at Brussels, this twenty-second day of April 1997, in two copies in the English and French languages, each text being equally authoritative, which shall be deposited with the two Parties.

Suomen hallituksen puolesta

H.Y. herra *L. Blomqvist*
Pysyvä Edustaja

WEU:n neuvoston puolesta

J. Cutileiro
Pääsihteeri

For the Government of Finland

H.E. Mr *L. Blomqvist*
Permanent Representative

For the WEU Council

J. Cutileiro
Secretary-General